

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดตาก*

INNOVATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN SECONDARY SCHOOLS, MUEANG DISTRICT, TAK PROVINCE

นลรวีช ยุทธวงศ์

Nontawat Yuttawong

คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ตาก ประเทศไทย

Faculty of Education, Northern College, Tak, Thailand

Corresponding author Email: nontawat192498@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) ศึกษาแนวทางภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากข้าราชการครู จำนวน 5 โรงเรียน ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 219 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้แบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู จำนวน 17 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1)ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก และ 2) แนวทางภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำไปเป็นแนวทาง ดังนี้ 2.1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ และเป้าหมายที่ชัดเจน ทันสมัย และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง 2.2) ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ควรส่งเสริมเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ค่านิยม ตลอดจนการจัดโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษา 2.3) ด้านการมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม ควรให้ครูและบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ตั้งแต่ให้ทุกคนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมปรับปรุงแก้ไข 2.4) ด้านการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีอิสระด้านความคิดในการวางแผนการปฏิบัติงาน สามารถประยุกต์ใช้วิธีการปฏิบัติงานใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์ มีความสอดคล้องกับงานและบริบทของ

* Received 29 March 2025; Revised 10 April 2025; Accepted 20 April 2025

สถานศึกษา และ5) ด้านการบริหารความเสี่ยง ควรมีการวางแผน วิเคราะห์ กำหนดแนวทางการควบคุม ป้องกัน กำกับ ติดตาม และตรวจสอบอย่างมีระบบ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, ผู้บริหารสถานศึกษา, โรงเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

This study aims to: 1) study the innovative leadership of school administrators and 2) study the innovative leadership approach of school administrators. Data were collected using questionnaires from teachers in 5 schools in the academic year 2024. The sample size was determined using Crazy and Morgan's table, resulting in a total sample of 219 people. Data were analyzed by finding percentages, means, and standard deviations. An interview form was used to collect data from 17 experts, school administrators, and teachers. Data was analyzed by content analysis.

The research findings revealed that: 1) The overall and specific aspects of innovative leadership among school administrators were at a high level. And 2) The proposed guidelines for fostering innovative leadership among school administrators include the following: 2.1) Vision for Change: Administrators should establish a clear, modern, and actionable vision, mission, strategy, and objectives. 2.2) Creating a Learning-Conducive Environment and Culture: Administrators should encourage participation from teachers and staff in setting goals, shaping the vision, defining values, and structuring school management. 2.3) Collaboration and Teamwork: Teachers and staff should be engaged in all aspects of work, including ideation, implementation, shared responsibility, and continuous improvement. 2.4) Developing Innovative Thinking Skills: Administrators should provide teachers and staff with the autonomy to plan and execute tasks, enabling them to apply creative and innovative work methods that align with the school's objectives and context. 2.5) Risk Management: A systematic approach should be implemented, including planning, analysis, control measures, preventive strategies, monitoring, and evaluation.

Keywords: Innovative Leadership, School Administrators, Secondary Schools

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวดที่ 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตราที่ 64 บัญญัติว่า รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตหนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม และมาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการเข้าสู่คนวัตกรรม หากสถานศึกษามีการดำเนินการตามแนวคิดดังกล่าว จะทำให้เกิดเป็นนวัตกรรมที่สามารถนำมาใช้กับการบริหาร และการจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี การพัฒนานวัตกรรมเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ทุกองค์การสร้างจุดยืนที่เข้มแข็งเป็น องค์การแห่งนวัตกรรม โดยมีเป้าหมายอยู่ที่ความอยู่รอด การเจริญเติบโตและการสร้างสมรรถนะในการแข่งขันอย่างยั่งยืน สภาวะการณ์ดังกล่าวไม่ได้จำเพาะแต่อยู่ในด้านเศรษฐกิจเท่านั้น การบริหารกิจการที่เกี่ยวกับสาธารณะในยุคโลกาภิวัตน์นี้ ก็จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารมืออาชีพในการทำให้กิจการดำเนินไปด้วยดี และบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพราะการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เป็นไปอย่างรวดเร็วอย่างไร้พรมแดน และกระทบกระเทือนไปทุกกิจการไม่ว่าแม้แต่ด้านการจัดการศึกษา ที่จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารมืออาชีพ จึงจะทำให้การบริหารการศึกษาประสบความสำเร็จเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ (ธีระ รุญเจริญ, 2553) ปัจจุบันความสำเร็จในการศึกษานอกจากความรู้ ความสามารถของผู้บริหารแล้ว ยังต้องคำนึงถึงบทบาทของผู้นำหรือผู้บริหารด้วย ดังนั้นการบริหารงานที่ดีผู้บริหารต้องนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายตามวัตถุประสงค์ได้ การบริหารงานของผู้ในยุคใหม่ต้องบริหารงานอย่างเป็นระบบต้องมีนวัตกรรมในการบริหารสถานศึกษาให้เหมาะสม กับสถานการณ์เพื่อช่วยให้องค์กรมีประสิทธิภาพมากกว่าการบริหารงานแบบเดิม

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและมีส่วนรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา เพราะในการจัดการศึกษา นโยบาย หลักสูตร ความมุ่งหมายทางการศึกษาหรือวิธีการสอนต่าง ๆ นั้นสถานศึกษาจะนำไปใช้หรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสิ้น และยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนานตนเองอยู่ตลอดเวลา และในขณะเดียวกันก็ต้องมีการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรโดยเปิดโอกาสให้บุคลากรมีอิสระในการทำงาน ไม่สังกัดกับความคิด และต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการบริหาร เพื่อให้สามารถเป็นผู้นำในการปฏิรูปการศึกษาได้อย่างสมบูรณ์ (เนตรพัฒนา ยาวีราช, 2552) ดังนั้นภาวะผู้นำที่มีความเหมาะสมกับยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของการเปลี่ยนแปลง ต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการคิดสร้างสรรค์ที่ทำให้เกิดนวัตกรรม ซึ่งการขับเคลื่อนให้

สำเร็จได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมให้มีความก้าวหน้าทันกับกระแสการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป การเรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ ซึ่งทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ทั้งเทคนิคในการบริหารจัดการที่ต้องเร่งปรับตัวให้ทันกระแสโลก มีการวางแผนเตรียมความพร้อมรองรับการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการวิธีใหม่ ๆ โดยมีการนำองค์การใช้เทคโนโลยีในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนผลลัพธ์ของสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ ทำให้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลต่อครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้การดำเนินการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมที่สนับสนุนการเรียนรู้และการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ให้มีความสามารถในการรับรู้และใส่ใจรายละเอียดของเหตุการณ์ วิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างลึกซึ้ง และเปิดใจรับแนวคิดใหม่ กล้าคิดแตกต่างอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งนำแนวคิดเก่ามาต่อยอด เพื่อหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาหรือสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนการนำนวัตกรรมเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2560)

ซึ่งการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เป็นการศึกษาหลังระดับประถมศึกษา และก่อนระดับอุดมศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพ ที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัด การศึกษาระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และจากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกาศ ณ วันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2564 ได้กำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่ตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 62 เขต คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ 313/2564 สั่ง ณ วันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 ได้แต่งตั้ง นายภูธนภัส พุ่มไม้ ผู้อำนวยการโรงเรียนตากพิทยาคม ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก และเพื่อให้การขับเคลื่อนการบริหารและจัดการการศึกษามัธยมศึกษา ตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุตามเจตนารมณ์ และวัตถุประสงค์ ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย ต่อเนื่องและเกิดประโยชน์สูงสุดของทางราชการเป็นสำคัญ และในวันที่ 1 ตุลาคม 2567 นายอาณัติ ผาพรม ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตากจนถึงปัจจุบัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ตั้งอยู่เลขที่ 4 ถนนท่าเรือ ตำบลระแหง อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ดูแลบริการโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด จำนวน 21 โรงเรียน ซึ่งโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีโรงเรียนจำนวน 5 โรงเรียน มีบุคลากรผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู จำนวน ทั้งหมด 282 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก, 2568)

ผู้บริหารสถานศึกษาคือบุคคลที่สำคัญซึ่งเป็นผู้หน้าที่ทำหน้าที่บริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยใช้หลักการบริหารที่ทันสมัย เป็นผู้นำในการใช้นวัตกรรมในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมพัฒนาครูในสถานศึกษาให้จัดการเรียนการสอน โดยใช้นวัตกรรมเป็นเครื่องมือส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นแรงผลักดันส่งเสริมครูให้เกิดการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลและวิถีใหม่ในยุคปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดนวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษานำไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีคุณภาพ

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดตาก เพื่อสามารถนำไปเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารและข้าราชการครูในสถานศึกษา นำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษาอื่น ๆ ได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดตาก
2. เพื่อศึกษาแนวทางภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดตาก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดตากปีการศึกษา 2567 ได้แก่ โรงเรียนตากพิทยาคม โรงเรียนผดุงปัญญา โรงเรียนวังหินกิตติวิทยาคม โรงเรียนถนนอมราษฎรบำรุง และโรงเรียนวังประจวบวิทยาคม จำนวน 5 โรงเรียน รวมทั้งหมด จำนวน 282 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก, 2568)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดตากปีการศึกษา 2567 จำนวน 5 โรงเรียน ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) รวมทั้งหมด จำนวน 219 คน

1.3 ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู รวมทั้งหมด จำนวน 17 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดตาก

2.2 แบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาแนวทางภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดตาก

2.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

2.3.1 การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบให้สอดคล้องในการสร้างข้อคำถาม 2) ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม 3) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมนิยามศัพท์ 4) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง ความถูกต้องเหมาะสม ความชัดเจน ความครอบคลุม และความครบถ้วนของข้อคำถาม 5) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ 6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.90 และ 7) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

2.3.2 การสร้างและหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาหลักการสร้างแบบสัมภาษณ์ 2) ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหา 3) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง ความถูกต้องเหมาะสม ความชัดเจน ความครอบคลุม และความครบถ้วนของข้อคำถาม 4) ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และ 5) จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถาม ใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองจังหวัดตาก ปีการศึกษา 2567 รวมทั้งหมด จำนวน 219 คน

3.2 แบบสัมภาษณ์ ใช้เก็บข้อมูลกับแหล่งข้อมูล ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการ รวมทั้งหมด จำนวน 17 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมือง จังหวัดตาก

สรุปผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมืองจังหวัดตาก ตามตารางที่ 1 ดังนี้

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	มีการปฏิบัติ
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	3.77	0.15	มาก 4
2	ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.18	0.03	มาก 1
3	ด้านการมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม	3.79	0.16	มาก 3
4	ด้านการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม	3.70	0.14	มาก 5
5	ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.10	0.02	มาก 2
เฉลี่ยรวม		3.91	0.22	มาก

ตามตารางที่ 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}$ = 3.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านที่ 2 ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}$ = 4.18) รองลงมาคือ ด้านที่ 5 ด้านการบริหารความเสี่ยง อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}$ = 4.10) ด้านที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}$ = 3.79) ด้านที่ 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}$ = 3.77) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ด้านที่ 4 ด้านพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}$ = 3.70) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาแนวทางภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอมือง จังหวัดตาก มีดังนี้

2.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจกลยุทธ์ และเป้าหมายที่ชัดเจน ทันทสมัย สอดคล้องกับบริบทแวดล้อมของสถานศึกษา และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

2.2 ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ค่านิยม ตลอดจนการจัดโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนและพื้นที่

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูและบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ตั้งแต่ให้ทุกคนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมปรับปรุงแก้ไข จนงานประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2.4 ด้านการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีอิสระด้านความคิดในการวางแผนในการปฏิบัติงาน สามารถประยุกต์ใช้วิธีการปฏิบัติงานใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์มีความสอดคล้องกับลักษณะของงานที่ปฏิบัติและบริบทของสถานศึกษา

2.5 ด้านการบริหารความเสี่ยง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผน วิเคราะห์ ความเสี่ยง กำหนดเป็นแนวทางหรือมาตรการควบคุมในการป้องกัน กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการบริหารความเสี่ยงอย่างมีระบบ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายต่อคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมือง จังหวัดตาก โดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ ที่ทันสมัย มีเป้าหมายที่ชัดเจน สร้างบรรยากาศวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีการวางแผน วิเคราะห์ ความเสี่ยง เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายต่อคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เป็นไปตามแนวคิดของ ฮอร์ธ (Horth, 2014; อ้างถึงใน จีระศักดิ์ นามวงษ์, 2563 : 29) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิธีการนำนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดการมีภาวะผู้นำ คือ การที่ผู้นำคิดหาวิธีการใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากเดิมเพื่อนำไปสู่วิธีการบริหารงานแบบใหม่ ซึ่งจะนำมาซึ่งการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม 2) ภาวะผู้นำสำหรับนวัตกรรม ผู้นำจะต้องเรียนรู้วิธีการสร้างบรรยากาศองค์การ เพื่อให้บุคลากรในองค์การสามารถประยุกต์ใช้ความคิดเชิงนวัตกรรมในการบริหารความเสี่ยง แก้ไขปัญหา และพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ ๆ ภาวะผู้นำสำหรับนวัตกรรมจะเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมแห่งนวัตกรรม ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรมีกระบวนการคิดที่แตกต่างและทำงานด้วยวิธีการใหม่ ๆ ในการเผชิญสิ่งที่ท้าทาย เช่น การทำงานท่ามกลางทรัพยากรที่ขาดแคลน หรือการทำงานเพื่อความอยู่รอดท่ามกลางการแข่งขัน สรุปได้ว่า ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์การ

เปลี่ยนแปลง ผู้นำต้องสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้นำต้องมีส่วนร่วม และทำงานเป็นทีม ผู้นำต้องสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจในเป้าหมายด้านนวัตกรรม ผู้นำต้อง มีการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ผู้นำต้องมีกลยุทธ์นวัตกรรม และผู้นำต้องมีการบริหาร ความเสี่ยง ยังไปสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยโชติ รอดหลง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้การสร้างบรรยากาศ ใน การสร้างสรรค์นวัตกรรม การคัดเลือกคนเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม การพัฒนาทักษะ การให้ รางวัล ในการสร้างนวัตกรรม การจัดการทีมนวัตกรรม การสร้างทีม และการค้นหาและทำงาน ร่วมกับผู้สนับสนุน 2) ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ความทุ่มเทเวลาในการ ทำงาน การตรวจสอบ ความก้าวหน้าของนักเรียน พันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน ความ คาดหวังที่สูง ความสัมพันธ์ เชิงบวกกับผู้ปกครอง ภาวะผู้นำด้านวิชาการ และสภาพแวดล้อม เป็นระเบียบและปลอดภัย และ 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับประสิทธิผลของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยนาท มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อวิรุทธิ์ ผลอนันต์ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะ ผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านการมีวิสัยทัศน์การ เปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการมีส่วนร่วม และทำงานเป็นทีม ด้านการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม และด้านการบริหารความเสี่ยง พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก

2. ผลการศึกษาแนวทางภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดตาก มีดังนี้

2.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจกลยุทธ์และเป้าหมายที่ชัดเจน ทันสมัย สอดคล้องกับบริบทแวดล้อมของ สถานศึกษา และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา กันถิ่น (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ มีระดับภาวะผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากร การมีส่วนร่วมใน การทำงานและทำงานเป็นทีม การมีคุณธรรมจริยธรรม การสร้าง บรรยากาศแห่งการส่งเสริมองค์กร นวัตกรรม และการคิดสร้างสรรค์

2.2 ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์ ค่านิยม ตลอดจนการจัดโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนและพื้นที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวุฒิ ศรีสนธิ (2562) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มี 3 ด้าน อยู่ในระดับ มากที่สุด ที่เหลืออีก 2 ด้าน อยู่ในระดับ มาก 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามี 3 ด้าน อยู่ในระดับ มากที่สุด ที่เหลืออีก 1 ด้าน อยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการมีบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม และด้านการมีวิสัยทัศน์

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูและบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ตั้งแต่ให้ทุกคนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมปรับปรุงแก้ไข จนงานประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับบทความของ จิตินันท์ นันทะศรี และคณะ(2563) เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ได้สรุปไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม จึงจะก้าวสู่ความสำเร็จในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จะต้องพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้นำที่ดีต้องอาศัยการบริหารจัดการสมัยใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก 5 ด้าน คือ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม 3) ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม 4) ด้านการแสดงบทบาทหน้าที่เชิงนวัตกรรม และ 5) ด้านการมีบุคลิกภาพเชิงนวัตกรรม ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพต่อสถานศึกษาได้

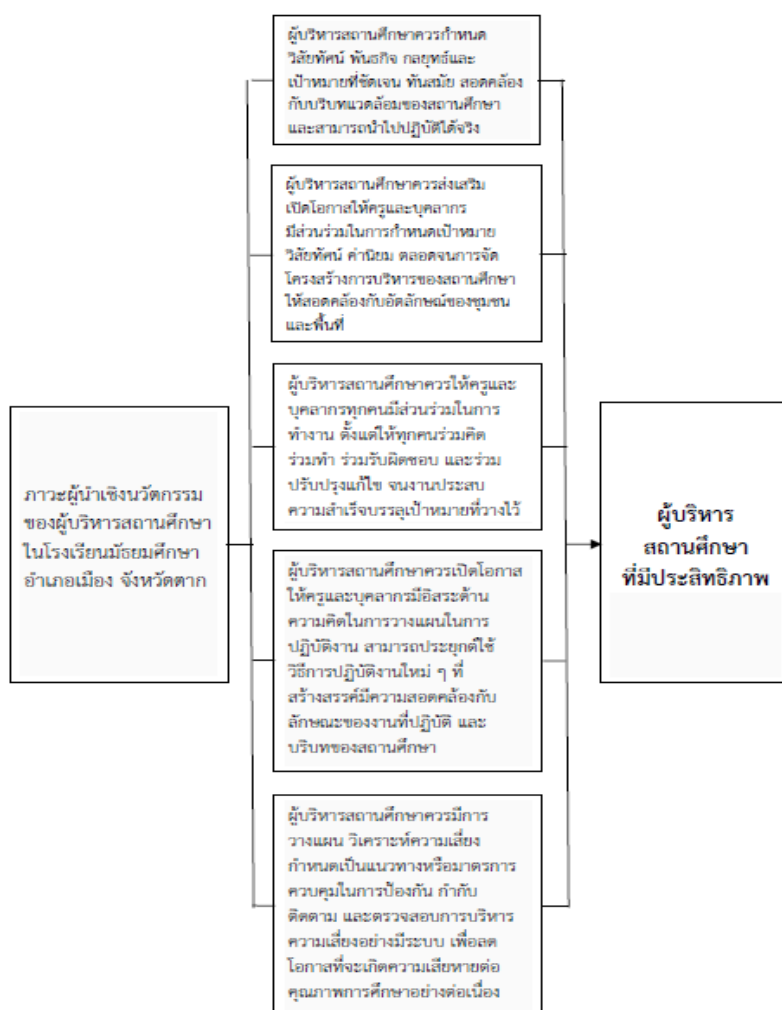
2.4 ด้านการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีอิสระด้านความคิดในการวางแผนในการปฏิบัติงาน สามารถประยุกต์ใช้วิธีการปฏิบัติงานใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์มีความสอดคล้องกับลักษณะของงานที่ปฏิบัติและบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ ฮันเตอร์และคูเซนเบอร์รี่ (Hunter and Cushenbery, 2011; อ้างถึงใน อวิรุทธิ์ ผลอนันต์, 2566 : 17-18) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม มีองค์ประกอบ 2 ประการ คือ 1) ภาวะผู้นำที่จะกระตุ้นให้ผู้ นำแสดงพฤติกรรมในการคิดค้นกิจกรรมการพัฒนาโดยใช้แนวความคิดใหม่ ๆ ซึ่งเป็นการสร้างความคิดใหม่ การสร้างกลยุทธ์ และการแก้ปัญหา โดยการใช้พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบเปิด เช่น การกระตุ้นให้บุคลากรคิดค้นทดลองสิ่งใหม่ พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประเภทนี้ เรียกว่า ภาวะผู้นำ

เชิงนวัตกรรมแบบสำรวจ 2) ภาวะผู้นำที่จะกระตุ้นให้ผู้นำเสนอแสดงพฤติกรรม โดยการปรับเปลี่ยน และการปรับปรุงความคิดที่มีอยู่แล้ว พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประเภทนี้ เรียกว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบเพิ่มมูลค่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบเพิ่มมูลค่าอาจต้องใช้ภาวะผู้นำหลายรูปแบบให้มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับสถานการณ์ และความจำเป็นที่เกิดขึ้น

2.5 ด้านการบริหารความเสี่ยง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผน วิเคราะห์ ความเสี่ยง กำหนดเป็นแนวทางหรือมาตรการควบคุมในการป้องกัน กำกับ ติดตาม และ ตรวจสอบการบริหารความเสี่ยงอย่างมีระบบ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายต่อคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ ฮอร์ธ (Horth, 2014; อ้างถึงใน จีระศักดิ์ นามวงษ์, 2563 : 29) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิธีการนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดการมีภาวะผู้นำ คือ การที่ผู้นำคิดหาวิธีการใหม่ ๆ ที่แตกต่าง จากเดิมเพื่อนำไปสู่วิธีการบริหารงานแบบใหม่ ซึ่งจะนำมาซึ่งการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม 2) ภาวะผู้นำสำหรับนวัตกรรม ผู้นำจะต้องเรียนรู้วิธีการสร้างบรรยากาศองค์การเพื่อให้บุคลากร ในองค์การสามารถประยุกต์ใช้ความคิดเชิงนวัตกรรมในการบริหารความเสี่ยง แก้ไขปัญหาและพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ ๆ ภาวะผู้นำสำหรับนวัตกรรมจะเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้าง วัฒนธรรมแห่งนวัตกรรม ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรมีกระบวนการคิดที่แตกต่างและทำงานด้วย วิธีการใหม่ ๆ ในการเผชิญสิ่งที่ท้าทาย เช่น การทำงานท่ามกลางทรัพยากรที่ขาดแคลน หรือ การทำงานเพื่อความอยู่รอดท่ามกลางการแข่งขัน เป็นต้น

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมือง จังหวัดตาก ได้องค์ความรู้ใหม่ แสดงดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงองค์ความรู้ที่ได้รับ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดตาก ผู้วิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดตาก โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก 2) แนวทางภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดตาก ที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้ ดังนี้ (1) ด้าน การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจกลยุทธ์ และเป้าหมายที่ชัดเจน ทันสมัย สอดคล้องกับบริบทแวดล้อมของสถานศึกษา และสามารถ

นำไปปฏิบัติได้จริง (2) ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์ ค่านิยม ตลอดจนการจัดโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนและพื้นที่ (3) ด้านการมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูและบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ตั้งแต่ให้ทุกคนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมปรับปรุงแก้ไข จนงานประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ (4) ด้านการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีอิสระด้านความคิดในการวางแผนในการปฏิบัติงาน สามารถประยุกต์ใช้วิธีการปฏิบัติงานใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์มีความสอดคล้องกับลักษณะของงานที่ปฏิบัติ และบริบทของสถานศึกษา (5) ด้านการบริหารความเสี่ยง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผน วิเคราะห์ความเสี่ยง กำหนดเป็นแนวทางหรือมาตรการควบคุมในการป้องกัน กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการบริหารความเสี่ยงอย่างมีระบบ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายต่อคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาสามารถนำแนวทางของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้ และมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาในด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล และภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 เป็นต้น และ 2) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียน ที่สังกัดสำนักงานการศึกษาอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- จิระศักดิ์ นามวงศ์. (2563). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิตินันท์ นันทะศรี และ คณะ. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสารบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จังหวัดสกลนคร. 17(79), 11-20.
- ณัฐวุฒิ ศรีสนิท. (2562). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, ร้อยเอ็ด.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2552). ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์. (พิมพ์ครั้งที่ 7).

- กรุงเทพมหานคร: บริษัท ทริปเพิ้ลกรุ๊ป จำกัด.
 บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). ฉบับปรับปรุงใหม่
 กรุงเทพมหานคร: บริษัท สุวีริยาสาส์น จำกัด.
- ปวีณา กันถิ่น. (2560). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประชารัฐ
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5. ใน สารนิพนธ์ศึกษา
 ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปิยโชติ รอดหลง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน
 มัธยมศึกษา จังหวัดชัยนาท. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ปริญญาโทมหาบัณฑิต
 ภาควิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก. (2568). ข้อมูลโรงเรียนในสังกัด. เรียกใช้เมื่อ
 18 มกราคม 2568 จาก
<https://bigdata.secondarytak.go.th/tableSchoollevel.php?op=2.11&year>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
 พ.ศ. 2542 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพมหานคร:
 สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
 พ.ศ. 2542 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร:
 บริษัท พรักหวานกราฟิค จำกัด.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2560). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. พิษณุโลก:
 พิษณุโลกดอทคอม.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
 แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อวิรุทธิ์ ผลอนันต์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. หลักสูตรปริญญาการศึกษา
 ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- Horth. (2014). Innovation leadership: How to use innovation to lead effectively,
 Work collaboratively, and drive results. Greensborough, NC: Center for
 Creative Leadership.
- Hunter and Cushenbery, L. (2011). Leading for innovation: Direct and indirect
 influences. Advances in Developing Human Resources. 13, 248-265.